

ODGOVORI EUROPSKE KOMISIJE

NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

**Mjere EU-a za borbu protiv onečišćenja mora
s brodova**

Tek treba stići do mirnog mora

Sadržaj

I. SAŽETAK ODGOVORÂ KOMISIJE	2
II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNE PRIMJEDBE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA	2
1. Pravila EU-a o onečišćenju s brodova.....	2
2. Provedba i jamčenje provedbe pravila EU-a o onečišćenju s brodova.....	4
3. Okvir EU-a za praćenje onečišćenja s brodova.....	5
III. ODGOVORI KOMISIJE NA PREPORUKE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA.....	6
1. preporuka – Potrebno je poboljšati način na koji funkcioniraju instrumenti EMSA-e za upozoravanje na onečišćenje i povećati njihovu djelotvornost	6
2. preporuka – Potrebno je poboljšati praćenje obveznih provjera koje države članice provode u skladu s direktivama EU-a	7
3. preporuka – Potrebno je poduzeti daljnje mjere u vezi s proširenjem projekata koje financira EU	7
4. preporuka – Potrebno je poboljšati izvješćivanje o stanju okoliša u morskim vodama i njegovo praćenje.....	8

Ovaj dokument sadržava odgovore Europske komisije na primjedbe iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda u skladu s člankom 265. [Financijske uredbe](#) i objavit će se zajedno s tematskim izvješćem.

I. SAŽETAK ODGOVORÂ KOMISIJE

Europska komisija pozdravlja tematsko izvješće Europskog revizorskog suda o mjerama EU-a za borbu protiv onečišćenja mora s brodova. Komisija priznaje da je, nakon godina napretka u postizanju ambicioznih ciljeva sprečavanja onečišćenja morskog okoliša primjenom [Okvirne direktive o morskoj strategiji](#), potrebno uložiti dodatne napore i pronaći dodatne metode za borbu protiv onečišćenja mora s brodova.

[Europski zeleni plan](#) ponovno potvrđuje ambiciju Komisije da zaštiti svoje stanovništvo od rizika i utjecaja povezanih s okolišem te da utvrdi put prema zdravom planetu za sve. Komisija je donijela više inicijativa EU-a usmjerenih na smanjenje onečišćenja iz pomorskog prometa u svojim morima u skladu sa [strategijom za pametnu i održivu mobilnost](#) i [akcijskim planom za postizanje nulte stope onečišćenja](#). Povećanje održivosti pomorskog prometa ključno je za postizanje ciljeva europskog zelenog plana, ostvarivanje naših klimatskih ciljeva, kao i ciljeva u pogledu bioraznolikosti i nulte stope onečišćenja. Pomorski sektor nastoji postići te ciljeve i primjetan je znatan napredak.

Komisija će ovo izvješće uzeti u obzir u predstojećim političkim inicijativama EU-a i u provedbi već postojećih. [Europski pakt o oceanima](#) zajamčit će usklađenost u svim područjima politika povezanim s oceanima. Bit će usmjeren na potporu otpornih i zdravih oceanskih i obalnih područja, promicanje plavog gospodarstva, dosljedno upravljanje upotrebom naših mora i oceana te razvoj sveobuhvatnog plana za znanje, inovacije i ulaganja u pomorskom sektoru. Nova [strategija EU-a za luke i industrijska pomorska strategija](#) povećat će konkurentnost, održivost i otpornost europskog sektora pomorske proizvodnje i luka. Komisija će se pobrinuti i da Međunarodna pomorska organizacija (IMO) dogovori ambiciozne mjere, npr. za plastične pelete iz izgubljenih spremnika, ispuštene vode i ostatke iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova ili postupke prethodnog pranja za tankere za kemikalije. Osim toga, treba podsjetiti da je more neodvojivo povezano s aktivnostima na kopnu i obratno, što će se detaljnije razmotriti u [strategiji za otpornost vodoopskrbe](#), koja će uključivati pristup „od izvora do mora”. U tijeku je preispitivanje Okvirne direktive o morskoj strategiji, a uskoro će se objaviti izvješće o evaluaciji i procjena učinka.

II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNE PRIMJEDBE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

1. Pravila EU-a o onečišćenju s brodova

Komisija je u potpunosti predana primjeni modernih pravila o pomorskoj sigurnosti i smanjenju onečišćenja voda s brodova. S obzirom na to ključno je osigurati usklađenost pomorskog zakonodavstva EU-a s pravilima IMO-a¹.

U studenome 2024. donesena su četiri nova zakonodavna akta takozvanog „paketa o pomorskoj sigurnosti” za potporu čistom, sigurnijem i modernom pomorskom prometu u EU-u. Tim aktima izmjenjuju se relevantne direktive o: i. onečišćenju s brodova, ii. nadzoru države luke, iii. istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i iv. ispunjavanju zahtjeva države zastave. Revidiranim paketom postiže se ravnoteža između potrebe da se osigura visoka kvaliteta pomorskog prometa, s jedne strane, i potrebe da se očuva konkurentnost europskog sektora pomorskog prometa, s druge

¹ Vidjeti primjedbu Europskog revizorskog suda 14.

strane, a da se istodobno zadrže razumni troškovi za upravitelje i uprave država članica. Zahvaljujući tom paketu EU će raspolagati modernim alatima za potporu čistom pomorskom prometu tako što će uskladiti svoja pravila s međunarodnim standardima te istodobno poboljšati provedbu i izvršenje pojačanim okvirom za suradnju između europskih i nacionalnih tijela².

Nedavno revidiranom Direktivom o onečišćenju s brodova³ u pravo EU-a uključuju se međunarodni standardi, čime se osigurava da oni koji su odgovorni za nezakonito ispuštanje onečišćujućih tvari podliježu odvraćajućim, učinkovitim i proporcionalnim sankcijama kako bi se poboljšala pomorska sigurnost, a morski okoliš bolje zaštitio od onečišćenja s brodova. Taj revidirani akt osigurava jasnoću i usklađenost s međunarodnim pravilima i postupcima, posebno onima iz Međunarodne konvencije o sprečavanju onečišćenja s brodova (MARPOL), u svrhu zaštite morskog okoliša. Revidiranom Direktivom o onečišćenju s brodova proširuje se i područje primjene postojeće direktive kako bi se obuhvatilo nezakonito ispuštanje štetnih tvari u pakiranom obliku, otpadnih voda, otpada, ispuštenih voda i ostataka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova. Njome je uspostavljen i pojačani pravni okvir za upravne sankcije i njihovu učinkovitu primjenu, čime se nacionalnim tijelima omogućuje izricanje odvraćajućih i dosljednih sankcija u slučajevima onečišćenja s brodova u svim europskim morima⁴.

Nedavno revidiranom Direktivom o nadzoru države luke⁵ ažuriraju se zahtjevi za inspekcijski pregled brodova u lukama. Ta direktiva u pravo EU-a uključuje Međunarodnu konvenciju iz Nairobija o uklanjanju podrtina. Konvencija državama potpisnicama pruža pravnu osnovu za uklanjanje podrtina koje bi mogle štetno utjecati na sigurnost života, robe i imovine na moru, kao i na morski okoliš. Njezina provedba putem sustava nadzora države luke znači da će plovila koja pristaju u luke EU-a morati dokazati znatnu usklađenost s tom konvencijom ili bi mogla biti podvrgnuta detaljnijim inspekcijskim pregledima, čime će se više država potaknuti da je ratificiraju.

Nedavno revidiranom Direktivom o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa⁶ povećavaju se kapaciteti tijela za pravodobno, stručno i neovisno provođenje istraga i izvješćivanje o nesrećama. Revidiranom direktivom ažurira se i niz definicija i upućivanja na relevantno zakonodavstvo EU-a i propise IMO-a kako bi se tijelima za istraživanje nesreća omogućilo usklađeno provođenje istraga nesreća u cijelom EU-u. Kad je riječ o kontejnerima izgubljenima u moru, revidiranom direktivom utvrđuje se da ih države članice moraju prijaviti putem Europske informacijske platforme za pomorske nesreće ako se nalaze u njihovim vodama ili ako potječu s brodova koji plove pod njihovom zastavom. Nadalje, u skladu s Direktivom o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava⁷ države članice dužne su osigurati da će zapovjednik broda odmah izvijestiti relevantnu obalnu državu o gubitku spremnika, što znači da se praćenje izgubljenih kontejnera pokriva na razini EU-a⁸.

² Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 18. do 21.

³ Direktiva (EU) 2024/3101 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ u pogledu onečišćenja s brodova i uvođenju upravnih sankcija za kršenja (Tekst značajan za EGP) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L_202403101

⁴ Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda 28., 63. i 64.

⁵ Direktiva (EU) 2024/3099 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni Direktive 2009/16/EZ o nadzoru države luke, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32024L3099>

⁶ Direktiva (EU) 2024/3017 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni Direktive 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1286/2011 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ%3AL_202403017

⁷ Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32002L0059>

⁸ Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 29. do 31.

Revidirana strategija pomorske sigurnosti EU-a⁹, odobrena zaključcima Vijeća u listopadu 2023., pruža sveobuhvatan pristup suočavanju s prijetnjama pomorskoj sigurnosti. Strategija obuhvaća, među ostalim, razne mjere za rješavanje problema neeksploziviranih ubojitih sredstava. Uz to Europska komisija je u razdoblju od 2016. do 2022. uložila više od 7 milijuna EUR u posebne projekte povezane s neeksploziviranim ubojitim sredstvima. Rezultati tih projekata unaprijedili su tehnike otkrivanja i neutralizacije neeksploziviranih ubojitih sredstava i proširili naše znanje o opasnostima tih sredstava u morskom okolišu¹⁰.

Na konferenciji **Naš Baltik 2.0** koju je Komisija organizirala u Palangi u rujnu 2023. ministri država članica na Baltičkom moru obvezali su se na sljedeće: i. jačanje suradnje s regionalnim organizacijama (Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora – HELCOM, Vijeće država Baltičkog mora – CBSS) radi rješavanja problema neeksploziviranih ubojitih sredstava u Baltičkom moru; ii. rasvjetljavanje nepoznanica i pravnih praznina te unapređivanje tehnologije za uklanjanje neeksploziviranih ubojitih sredstava; iii. određivanje visokorizičnih područja kao prioriteta za uklanjanje neeksploziviranih ubojitih sredstava; i iv. istraživanje mehanizama financiranja za potporu tim aktivnostima. Kako bi pomogla državama članicama da ispune te obveze, Komisija je pokrenula dodatne projekte. Četiri projekta već se provode ili će se uskoro financirati iz Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPR), Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) ili programa Obzor Europa. Najnoviji projekt (5,6 milijuna EUR) Komisija provodi na zahtjev Europskog parlamenta kako bi se razvile i ispitale nove tehnologije za uklanjanje neeksploziviranih ubojitih sredstava u Baltičkom moru. Očekuje se da će taj projekt imati ključnu ulogu u prijelazu iz faze pripreme ili prikupljanja znanja u fazu čišćenja.

Sveukupno, EU je u razdoblju od 2016. do 2024. u projekte povezane s neeksploziviranim ubojitim sredstvima uložio više od 24 milijuna EUR.

2. Provedba i jamčenje provedbe pravila EU-a o onečišćenju s brodova

Komisija predano nastoji državama članicama stavljati na raspolaganje alate za otkrivanje i borbu protiv onečišćenja s brodova. Prvo, kako bi se otkrilo onečišćenje s brodova, državama članicama nudi se alat za satelitsko praćenje (sustav CleanSeaNet). Drugo, kako bi se otklonile sumnje na nepravilnosti, uspostavljen je sustav inspekcijskih pregleda u okviru nedavno revidirane Direktive o nadzoru države luke i Direktive o lučkim uređajima za prihvati¹¹, koje imaju posebne alate kojima upravlja Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA) za potporu provedbi (sustav za ciljanu provjeru i izvješćivanje za nadzor države luke – THETIS i THETIS EU).

Direktiva o nadzoru države luke ne uključuje samo međunarodne standarde, već državama članicama nudi i informacije o otkrivanju mogućih izlivanja. Sustav CleanSeaNet EMSA-in je europski sustav za satelitsko praćenje naftnih mrlja i otkrivanje plovila. Posebna skupina stručnjaka iz država članica sastaje se svake godine od 2007. i predlaže tehnička rješenja za tehnologiju i metodologije koje upotrebljava sustav CleanSeaNet, kao i za njihovu pouzdanost i djelotvornost. Skupina je uključena u pripremu poboljšanja planiranih u sustavu CleanSeaNet kao rezultat nedavno revidirane Direktive o nadzoru države luke.

⁹ Strategija pomorske sigurnosti Europske unije <https://www.consilium.europa.eu/media/67499/st14280-en23.pdf>

¹⁰ Vidjeti primjedbu Europskog revizorskog suda 37.

¹¹ Direktiva (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o lučkim uređajima za prihvati isporuke brodskog otpada, izmjeni Direktive 2010/65/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2000/59/EZ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj>

Postoje i sinergije između usluga satelitskog praćenja koje se upotrebljavaju u okviru Direktive o nadzoru države luke (CleanSeaNet) i sustava za ciljanu provjeru i izvješćivanje za nadzor države luke (THETIS). Na primjer, putem THETIS-a tijela država članica imaju pristup prethodnim nalazima inspekcijskih pregleda u okviru nadzora države luke za brodove i mogu upotrijebiti te informacije kako bi procijenila postoji li sumnja u nezakonito ispuštanje s broda. Države članice mogu koristiti sustav THETIS i da od tijela druge države članice (npr. sljedeće luke pristajanja) zatraže da pregleda sumnjivi brod. Mogu koristiti sustav THETIS EU i kako bi provjerile je li izvršen inspekcijski pregled gospodarenja brodskim otpadom i je li brod ostavio predmetni otpad u lučkom uređaju za prihvrat prethodne luke pristajanja.

Podaci za EU prikupljaju se integriranim pomorskim uslugama u sustavima SafeSeaNet, CleanSeaNet, THETIS i THETIS EU. To pomaže u donošenju odluke o tome treba li provjeriti mogući incident s posljedicom onečišćenja. Države članice zato imaju poseban centar EU-a kojim upravlja EMSA za potporu otkrivanju i borbi protiv onečišćenja s brodova¹².

Direktivom o lučkim uređajima za prihvrat uvode se zahtjevi za isporuku brodskog otpada u lukama. Dok odredbe Direktive o nadzoru države luke odvrćaju od nezakonitog ispuštanja takvog otpada u more, Direktivom o lučkim uređajima za prihvrat uvodi se pravilno prikupljanje i gospodarenje otpadom. Obveza isporuke iz Direktive o lučkim uređajima za prihvrat odražava obvezu zabrane ispuštanja iz Konvencije MARPOL. Brodovi moraju prijaviti svoje prethodne obavijesti o isporuci otpada i potvrde o isporuci otpada, koje čine osnovu za inspekcijske preglede zabilježene u sustavu THETIS EU. Komisija prati stope inspekcijskih pregleda i provjerava je li postignut godišnji cilj¹³.

Nedavno revidiranom Direktivom o nadzoru države luke unapređuje se sustav inspekcijskih pregleda stranih brodova u lukama država koje nisu država zastave. Te preglede obavljaju službenici nadzora države luke kako bi provjerili ispunjavaju li osposobljenost zapovjednika, časnika i posade te stanje i oprema broda zahtjeve međunarodnih konvencija, a u EU-u i zahtjeve primjenjivog prava EU-a. Nadzor države luke u tom je smislu važan za jamčenje pomorske sigurnosti i zaštitu morskog okoliša. Revidiranom se direktivom: i. ažurira zakonodavstvo EU-a i usklađuje ga se s međunarodnim pravilima i postupcima utvrđenima u Pariškom memorandumu o suglasnosti i konvencijama IMO-a, ii. štite ribarska plovila, njihova posada i okoliš, među ostalim uvođenjem sustava dobrovoljnih inspekcijskih pregleda za veća ribarska plovila (duža od 24 metra), iii. osigurava učinkovit i usklađen pristup obavljanju inspekcijskih pregleda u okviru nadzora države luke¹⁴.

3. Okvir EU-a za praćenje onečišćenja s brodova

EU je 2008. donio *Okvirnu direktivu o morskoj strategiji*¹⁵ (ODPS) s ciljem održavanja čistih, zdravih, produktivnih i otpornih morskih ekosustava uz osiguravanje održivijeg iskorištavanja morskih resursa.

Direktivom se od država članica zahtijeva da razviju nacionalne morske strategije kako bi se postiglo ili, ako postoji, održalo „dobro stanje okoliša” u odnosu na 11 deskriptora, uključujući onečišćujuće tvari i otpatke u moru. To je stanje trebalo biti postignuto do 2020. Morske strategije obuhvaćaju redovite procjene morskog okoliša, određivanje ciljeva, uspostavu programa za praćenje i uvođenje mjera za poboljšanje stanja morskih voda. Te strategije treba ažurirati svakih šest godina. Budući da je riječ o okvirnoj direktivi, programi za praćenje koje su razvile države članice mogu se temeljiti i na raznim drugim aktivnostima praćenja na razini EU-a ili na regionalnoj i međunarodnoj razini. Komisija

¹² Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 41. do 53.

¹³ Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 54. do 58.

¹⁴ Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 59. do 61.

¹⁵ Direktiva 2008/56/EZ od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji), SL L 164, 25.6.2008., str. 19. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:32008L0056>

je posvećena poboljšanju programa za praćenje država članica te je objavila [dva izvješća](#) kao smjernice za države članice za praćenje, a istodobno s njima vodi stalni dijalog u okviru zajedničke provedbene strategije Okvirne direktive o morskoj strategiji. Okvirna direktiva o morskoj strategiji trenutačno se preispituje¹⁶.

III. ODGOVORI KOMISIJE NA PREPORUKE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

1. preporuka – Potrebno je poboljšati način na koji funkcioniraju instrumenti EMSA-e za upozoravanje na onečišćenje i povećati njihovu djelotvornost

(Ciljni rok provedbe: 2027.)

Komisija bi uz potporu EMSA-e trebala:

- (a) pružiti državama članicama smjernice o mjerama koje je potrebno poduzeti i obvezama izvješćivanja u vezi s upozorenjima sustava CleanSeaNet;**

Komisija **prihvaća** ovu preporuku.

Komisija će uz potporu EMSA-e nastaviti surađivati s državama članicama, posebno u okviru foruma skupine korisnika sustava CleanSeaNet, te će ih poticati da poduzimaju mjere i izvješćuju o daljnjem postupanju u vezi s upozorenjima u okviru sustava CleanSeaNet (otkriveni mogući incidenti s posljedicom onečišćenja u sustavu CleanSeaNet). U suradnji sa skupinom korisnika sustava CleanSeaNet izradit će se posebne smjernice za sustav CleanSeaNet. Komisija će uz potporu EMSA-e objaviti smjernice kojima se utvrđuju detaljna pravila o postupku izvješćivanja kako bi države članice mogle ispuniti svoje obveze izvješćivanja koje se počinju primjenjivati od 2027.

- (b) razviti tehnologiju i osmisli metodologiju za upozorenja o drugim onečišćujućim tvarima osim nafte; te**

Komisija **prihvaća** ovu preporuku.

Komisija će uz potporu EMSA-e poboljšati sustav CleanSeaNet kako bi mogao upozoravati države članice na više vrsta onečišćujućih tvari, npr. otpadne vode, otpad i izgubljene kontejnere. To je planirano u okviru projekta kojim se informatički alati kojima upravlja EMSA prilagođavaju potrebama izmijenjene Direktive o onečišćenju s brodova. Vrijeme izvođenja projekta usklađeno je s vremenskim okvirom prenošenja Direktive.

- (c) procijeniti pouzdanost upozorenja EMSA-e na onečišćenje te djelotvornost mjera koje države članice poduzimaju kao odgovor na ta upozorenja.**

Komisija **prihvaća** ovu preporuku.

¹⁶ Vidjeti primjedbe Europskog revizorskog suda od 73. do 91.

Komisija će pratiti mjere koje države članice poduzimaju kao odgovor na upozorenja u sustavu CleanSeaNet i izvješćivati o broju otkrivenih, provjerenih i potvrđenih incidenata s posljedicom onečišćenja u okviru sustava CleanSeaNet. Informacije o pouzdanosti sustava CleanSeaNet analizirat će se usporedbom sa slučajevima potvrđenih incidenata koje su prijavile države članice, imajući na umu da su vrijeme promatranja i vrsta imovine upotrijebljene u provjeri od najveće važnosti za osiguravanje djelotvornosti provjere na licu mjesta. Informacije o djelotvornosti mjera država članica dobit će se usporedbom broja provjerenih i potvrđenih incidenata. Takva se analiza može provesti tek nakon što nove obveze izvješćivanja postanu obvezne za države članice, tj. nakon roka za prenošenje u srpnju 2027. Do kraja 2027. mogu se očekivati samo preliminarni podaci za procjenu pouzdanosti upozorenja jer će do tada Direktiva biti prenesena tek pet mjeseci. Te informacije neće biti potpune jer je prvi rok za izvješćivanje o sankcijama koje su izrečene u prethodnoj kalendarskoj godini u slučaju potvrđenog incidenta 30. lipnja 2028.

2. preporuka – Potrebno je poboljšati praćenje obveznih provjera koje države članice provode u skladu s direktivama EU-a

(Ciljni rok provedbe: 2028.)

Komisija bi uz potporu EMSA-e trebala poboljšati način na koji države članice izvješćuju o svojoj usklađenosti sa zahtjevima iz direktiva EU-a u vezi s obavljanjem provjera i primjenom sankcija, primjerice utvrđivanjem rokova za izvješćivanje, formata izvješćivanja i pokazatelja.

Komisija **prihvaća** ovu preporuku.

Kad je riječ o onečišćenju s brodova, Komisija će uz potporu EMSA-e uspostaviti novi alat za izvješćivanje o provedbi izmijenjene Direktive o onečišćenju s brodova kojim će kontrolirati provjeravaju li države članice moguće incidente i primjenjuju li sankcije u slučajevima u kojima je potvrđeno onečišćenje i identificiran počinitelj. Za sankcije izrečene u prethodnoj kalendarskoj godini rok za izvješćivanje bit će 30. lipnja svake godine. Komisija će uz potporu EMSA-e pripremiti format izvješćivanja i javno objaviti skup pokazatelja o onečišćenju s brodova. Novi pokazatelji mogu se obznaniti tek nakon što nove obveze izvješćivanja postanu obvezne, tj. krajem 2028. kad budu dostupna prva izvješća.

Kad je riječ o inspekcijskim pregledima u okviru nadzora države luke, izmijenjenom Direktivom predviđa se pojačano osposobljavanje inspektora država članica radi poboljšanja kvalitete inspekcijskih pregleda te se skraćuje rok u kojem države članice koje obavljaju inspekcijske preglede moraju dostaviti svoja izvješća o inspekcijskom pregledu u bazu podataka EU-a. Rok za to odsad će biti 72 sata.

3. preporuka – Potrebno je poduzeti daljnje mjere u vezi s proširenjem projekata koje financira EU

(Ciljni rok provedbe: 2026.)

Komisija bi, zajedno s državama članicama, trebala poduzeti daljnje mjere u vezi s pitanjima povezanim s proširenjem projekata koje financira EU i kojima je cilj borba protiv onečišćenja s brodova.

Komisija **djelomično prihvaća** ovu preporuku.

Kako je istaknuo Sud, projekti kojima je cilj borba protiv onečišćenja s brodova financiraju se iz nekoliko EU-ovih programa financiranja. S druge strane, nijedan EU-ov program financiranja nije posvećen isključivo onečišćenju s brodova. Ova se preporuka stoga treba uzeti u obzir za svaki program financiranja koji uključuje projekte kojima je cilj borba protiv onečišćenja s brodova.

Većina projekata kojima je cilj borba protiv onečišćenja s brodova iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i EFPR-e izvršava se u okviru podijeljenog upravljanja Komisije i država članica. Komisija će surađivati s državama članicama i postaviti pitanje proširenja projekata kao stalnu točku na sastancima u okviru godišnjeg pregleda uspješnosti EFPR-e kako bi se potaknula upotreba sredstava za projekte kao što su oni navedeni u Prilogu VI. ovom izvješću Europskog revizorskog suda i njihovo proširenje. Međutim, ocjena pitanja koja se odnose na proširenje projekata i dalje je u nadležnosti država članica.

Fokus partnerstva za održivo plavo gospodarstvo u okviru programa Obzor Europa općenito je smanjenje utjecaja plavog gospodarstva na morski i obalni okoliš. Iako se neće konkretno baviti onečišćenjem s brodova namjenskim aktivnostima, „pridonijet će inovativnim i održivim konceptima za mala i srednja plovila i rekreacijsku plovību”, kako je istaknuto u Strateškom programu za istraživanja i inovacije 2024¹⁷. I misija EU-a „Obnova naših oceana i voda” nastoji ostvariti cilj smanjenja onečišćenja oceana, mora i voda i pružiti potporu ugljično neutralnom plavom gospodarstvu¹⁸. Komisija će u okviru partnerstva za održivo plavo gospodarstvo i misije EU-a „Obnova naših oceana i voda” razmotriti pitanja koja utječu na proširenje projekata koji primaju potporu jer je to dio njihovih glavnih ciljeva.

Zbog specifične strukture drugih programa financiranja koji mogu uključivati projekte koji se bave borbom protiv onečišćenja s brodova, Komisija nije u mogućnosti provesti preporuku za te programe.

4. preporuka – Potrebno je poboljšati izvješćivanje o stanju okoliša u morskim vodama i njegovo praćenje

(Ciljni rok provedbe: 2027.)

Komisija bi trebala u većoj mjeri uskladiti praćenje onečišćujućih tvari i otpada te izvješćivanje o njima, i među državama članicama i kad je riječ o podacima koji se njoj dostavljaju. To uključuje dobivanje pristupa usporedivim temeljnim podacima radi boljeg mjerenja napretka u pogledu stanja morskog okoliša.

Komisija **prihvaća** ovu preporuku.

Komisija je već u okviru zajedničke provedbene strategije Okvirne direktive o morskoj strategiji surađivala s državama članicama na boljoj usklađenosti praćenja i izvješćivanja. Komisija će nastaviti surađivati s državama članicama na daljnjem poboljšanju. Komisija će ocijeniti Okvirnu direktivu o morskoj strategiji te će stoga u tom postupku razmotriti i obveze praćenja i izvješćivanja. Komisija može predložiti potrebne izmjene zakonodavstva, ali ne može prejudicirati ishod procjene učinka. EU je svojim okvirnim programima za istraživanja i inovacije financirao razne projekte čiji je cilj, među ostalim, usklađivanje praćenja i procjene onečišćenja plastikom. I u [Strateškom planu programa Obzor Europa za razdoblje 2025. – 2027.](#) navodi se da je potrebno rješavati probleme i pratiti onečišćenja slatke i morske vode od izvora do mora. Komisija kontinuirano nastoji ojačati vezu između

¹⁷ [sustainable_blue_economy_partnership_strategic_research_and_innovation_agenda_2024.pdf](#) (stranica 8.)

¹⁸ Obnova naših oceana i voda – Europska komisija

istraživanja i donošenja i provedbe politika te snažno podupire primjenu rezultata projekata u provedbi Okvirne direktive o morskoj strategiji.